

کشف یک نقش دوره صفوی در:

معبد آناهیتا

احمد کبیری

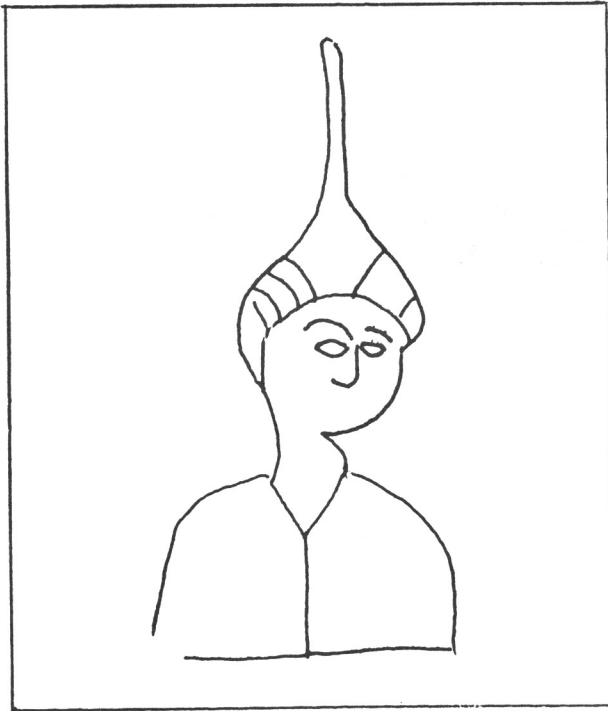
در ادامه کاوشهای سال ۶۸ در بنای تاریخی آناهیتای کنگاور در بخش مشرف به خیابان، جبهه شمال غربی منجر به کشف دو میان ستون و یک پایه ستون گردید که در مجاورت یکدیگر با اندکی فاصله فروافتاده بودند. کاوش و تخلیه خاکها به منظور بازیابی دیگر عناصر معماری فروریخته پی گیری شد. پس از اتمام این فصل از کاوش میان ستونهای یادشده توسط مرمت‌گران استان

فارس مورد بازیابی و مرمت و انجام عملیات فولادگذاری قرار گرفت که در ضمن انجام اقدامات موردنظر به نقشی برخورد گردید که با خطوط ظریف و نازک بر روی بدنه میان ستون حک شده بود و چنین تصور می‌رود که شخص ترسیم کننده در حالیکه ستون موردنظر ایستاده و بر جای خود بوده است، اقدام به ایجاد نقش بر بدنه میان ستون نموده زیرا با توجه به موقعیت کشف آن به نظر می‌رسد سالها بعد بر اثر عوامل تخریب میان ستونها فروریخته است (لازم بیادآوری است که تا سال ۱۸۴۸ میلادی زمان بازدید فلاندن و کست طراح و معمار فرانسوی این ستونها بر پا و بر اساس طرحهای موجود فقط چند ردیف از سنگهای دیوار از خاک بیرون بوده و تعداد ۹ ستون بر پا در جوار ساخت و سازه‌های فراز آن دیده می‌شود احتمالاً قبل از آن زمان، تصویر مذکور حک شده است. نقش این تصویر با مقایسه با پرتوها و تصاویر دوره صفویه شبیه تصویر قزلباش‌های این دوره می‌باشد.

بنابراین تاریخ حک این نقش نمی‌تواند از این دوره

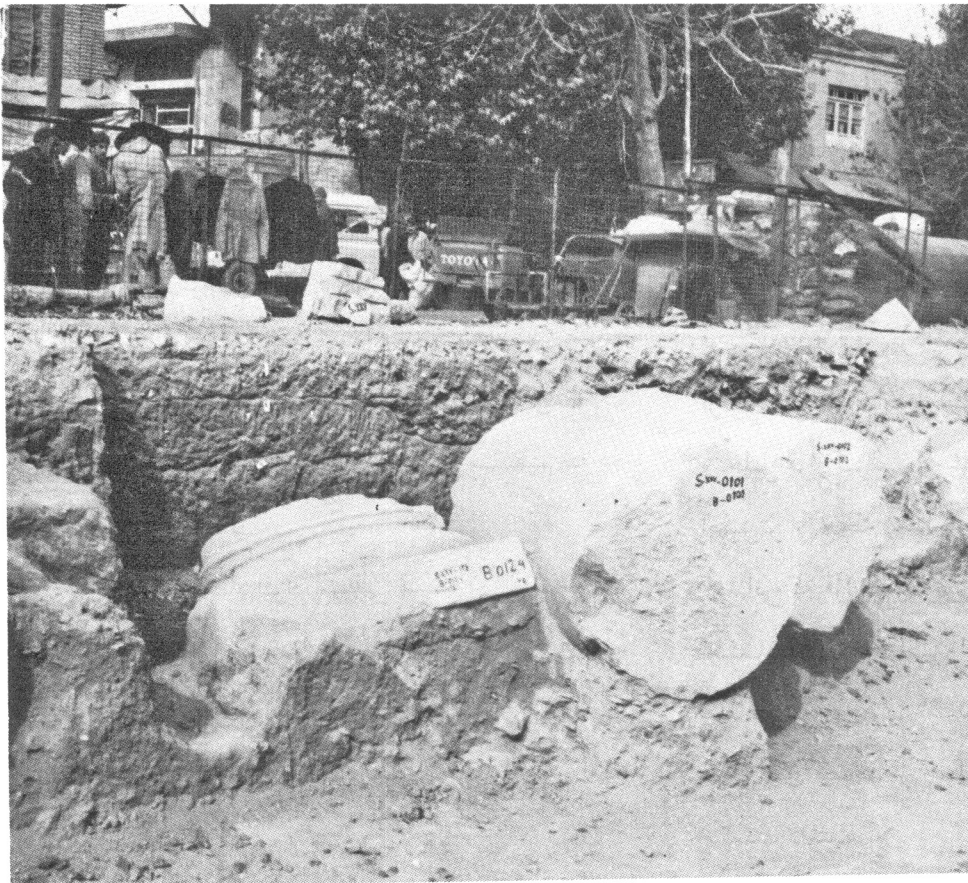

نقش قزلباش بر روی میان ستون ،
مجاور پایه ستون نقر گردیده

قدیمی تر باشد. جزئیات نقش شامل نیم تنه شخصی است که دارای یقه باز شبیه هفت که بوسیله چند خط ساده وضع پوشش بدون تزئینات لباس را مشخص نموده است. صورت گرد و ابروان کمانی و کلاهی که در میان آن میله‌ای بلند دیده می‌شود خطوط پیچش پارچه را بخوبی بوسیله چند خط خیلی ساده القاء می‌کند و این نوع سرپوش شبیه کلاه‌های دوره صفوی (قزلباش) می‌باشد که در عین سادگی به علت موقعیت خاص آن بر روی بدنه یکی از آثار تاریخی می‌تواند سند با ارزش برای تاریخگذاری قبل و بعد از زمان تخریب بخشی از این بنا محسوب گردد.

◆ جزئیات نقش روی سنگ

نمای میان ستونهای فرو ریخته
◆ قبل از برپائی

* - قزلباش - سرخ سر، سپاهیان ایران دوره صفوی، فرهنگ معین.